

Aktuální úkoly vojenskovodecké práce v ČSLA

8. zasedání ÚV KSČ, konané v červnu 1983, projednalo aktuální problémy spojené s urychleným uplatňováním výsledků vědy a techniky při realizaci usnesení XVI. sjezdu KSČ. V návaznosti na předcházející sjezdová jednání a zasedání ÚV KSČ, zejména z května 1974, byly na tomto zasedání zhodnoceny výsledky, kterých bylo až doposud ve vědeckotechnickém rozvoji, jakožto hlavní strategické linie strany, dosaženo. Byly vyzvednuty pozitivní momenty a kriticky poukázáno i na vážné nedostatky, jejich příčiny a stanoveny úkoly, které je nutné v příštím období řešit.

Zasedání zdůraznilo nutnost komplexního přístupu k vědeckotechnickému rozvoji a posoudilo jak zlepšit cesty, formy a metody jeho řízení, aby odpovídaly současným požadavkům ke zvyšování efektivnosti a intenzifikace národního hospodářství a rozvoje celé společnosti. Konstatovalo, že i přes řadu pozitivních výsledků se doposud nedaří v žádoucí míře uplatňovat vědeckotechnický pokrok jako hlavní faktor intenzifikace ekonomiky. Příčiny spočívají zejména v tom, že se vědeckotechnický rozvoj nestal osou plánu, jeho prosazování není dosud základním obsahem veškeré řídicí a organizační práce, mechanismus řízení nevytváří účinný tlak na inovaci výroby a nadále přezívají extenzivní přístupy k rozvojovým procesům.

Vzhledem k prognózám hospodářské situace v osmdesátých a devadesátých letech je, jak na tomto zasedání zdůraznil s. Husák, „urychlené uplatňování výsledků vědy a techniky otázku životní naléhavosti, klíčovým požadavkem rozvoje naší země, dalšího budování rozvinuté socialistické společnosti a vzestupu ekonomiky“.

V souladu s tím 8. zasedání ÚV KSČ vytýčilo konkrétní a reálné úkoly: Úsilí vědeckotechnických aktivit zaměřit na racionalizaci a zkvalitňování výroby, úspory materiálů, surovin a energie, zamezení ztrát, urychlování technologické a výrobní inovace, řešení problémů životního a pracovního prostředí, zabezpečení efektivních a nadějných rozvojových směrů

národního hospodářství. K tomu orientovat investiční a inovační politiku, prozíravě rozvíjet a intenzivně využívat vlastní vědeckotechnický potenciál, prohloubit zapojení našeho národního hospodářství do procesu socialistické ekonomické integrace včetně rozšíření vědeckotechnické spolupráce, prohloubit a zkvalitnit centrální řízení vědeckotechnického rozvoje posílením dlouhodobého prognózování, širším uplatněním cílově programovaného přístupu a posilování stimulačních faktorů vědeckotechnického pokroku.

Je přirozené, že problémy a úkoly vědeckotechnického rozvoje v národním hospodářství projednávají na 8. zasedání ÚV KSČ se nutně promítají i do ČSLA. Zejména v takových otázkách jako např. posilování intenzifikačních tendencí a maximálně efektivního využívání zdrojů, materiálů všeho druhu a lidské práce, komplexní přístupy k řešení různých stránek rozvoje a přípravy armády, všestranné zvyšování kvality práce apod. Jejich význam je však násoben specifickou úlohou vědeckotechnického rozvoje v armádě a současnou složitou vojenskopolitickou situací ve světě.

V posledních letech prudce vzrostla agresivita USA a bloku NATO, doprovázená horečným zbrojením, vývojem nových druhů zbraní a bojové techniky, přípravou nových strategických koncepcí a doktrín vedení příští války s cílem dosáhnout vojenské převahy nad socialistickým společenstvím. To vyvolává stále složitější vojenské, ekonomické a technické problémy při zabezpečování obranyschopnosti zemí Varšavské smlouvy, které je nutné řešit společně v rámci koalice i samostatně v jednotlivých státech a armádách. Jejich úspěšné splnění bez maximálního využití nejnovějších výsledků vědy a techniky dnes již není možné. Vědeckotechnický rozvoj v současné době ovlivňuje všechny oblasti výstavby a přípravy ozbrojených sil. Stává se základem intenzifikace všech vojenských činností, výstavby a bojové síly moderní armády.

V naší armádě, podobně jako v národním hospodářství, se úkolům vědecko-

technického rozvoje věnuje soustavná pozornost již od počátku sedmdesátých let. Zejména však po květnovém zasedání ÚV KSČ v roce 1974 bylo k těmto úkolům přistoupeno v širším a komplexním měřítku. Významnější místo při tom zaujala i vojenskovědecká práce.

Na základě hluboké analýzy, uskutečněné po velitelské a politické linii, přijalo velení ČSLA k realizaci závěrů květnového zasedání ÚV KSČ zásadní opatření a stanovilo úkoly k účinnějšímu uplatňování vědeckotechnického rozvoje v ČSLA. Po XV. sjezdu KSČ byly hlavní úkoly vědeckotechnického rozvoje spolu s aktuálními úkoly, vyplývajícími z následných zasedání ÚV KSČ, zapracovány do plánů výstavby ČSLA. Jejich plnění bylo trvale sledováno a průběžně zabezpečováno.

Byly stanoveny hlavní směry výzkumu a vývoje, kterým byla přizpůsobena struktura a řízení výzkumné a vývojové základny ČSLA s cílem integrovat ji a zabezpečit její centralizované řízení v příslušných vědních oblastech. K tomu byla řešena integrace výzkumných, vývojových a zkušebních pracovišť. Zásadním způsobem byl reorganizován a je modernizován i systém vědeckých, technických a ekonomických informací v ČSLA.

Realizací uvedených opatření byly vytvořeny předpoklady pro soustředění sil a prostředků k jejich lepšimu využívání pro efektivnější a kvalitnější plnění úkolů výzkumu a vývoje.

V návaznosti na změny v zaměření a organizaci vědecké práce se ukázala naléhavě potřeba postupně řešit i кадровé problémy výzkumné a vývojové základny. Skutečné počty kvalifikovaných pracovníků i jejich očekávaný růst byly vzhledem k potřebám nízké. Ke zlepšení situace v této oblasti směřovalo vydání RMNO č. 02/1978 a další dokumenty.

Významnou součástí komplexu opatření k plnění úkolů vědeckotechnického rozvoje v ČSLA byla opatření k centralizaci a ke zdokonalení systému jeho řízení. Zvýšila se úloha a odpovědnost za řízení a stranické ovlivňování vědy jako celku i z úrovně správ MNO, odpovídajících za řízení jednotlivých vědních oblastí. Významnou úlohu sehrávají kolektivní poradní orgány, zejména vědecká rada ministra národní obrany ČSSR.

Zkvalitnilo se plánování výzkumu a vývoje. Posílila se jeho centralizace. Do řešení úkolů byly ve větší míře zapojeny vojenské vysoké školy, správy MNO a štáby svazů. Dosáhlo se těsnějšího sepeřtí úkolů vědeckotechnického rozvoje s výstavbou ČSLA. Posílila se úloha společen-

ských, přírodních a technických věd a jejich vzájemné propojení s vojenskou vědou. Zdokonalilo se vědeckoinformační zabezpečení, finanční a materiálně technické zabezpečení výzkumu a vývoje.

Byla přijata opatření k prohlubování naší účasti na mezinárodní a vnitrostátní spolupráci. Zvýšil se počet společně řešených úkolů. Rozšířilo se využívání poznatků sovětské vojenské vědy a výsledků výzkumu ostatních bratrských armád.

Ve vnitrostátní vědeckotechnické spolupráci byla přijata opatření k širšímu využívání výsledků základního výzkumu v ČSLA. S tímto cílem byla uzavřena dohoda mezi MNO a ČSAV (SAV), která se pravidelně hodnotí a hledají se další dokonalejší formy prohlubování této spolupráce. Prohloubilo se také zevšeobecnování zkušeností z práce štábů, z bojové a politické přípravy a ze cvičení, k čemuž významnou měrou přispěly i vojenskovědecké konference a porady v národním i spojeneckém rámci. Rozšířily se i formy výzkumu, zejména výzkumů při cvičeních i samostatných zkušebních cvičeních.

Přijatá opatření vedla k účinnějšímu prosazování jednotné vědeckotechnické politiky v ČSLA, k těsnějšímu propojení vědeckotechnického rozvoje s potřebami výstavby a přípravy ČSLA, k urychlení cyklu výzkum — vývoj — výroba — užití a k celkovému zvýšení kvality a efektivnosti výsledků výzkumné a vývojové práce.

Kritická analýza v rámci příprav XVI. sjezdu KSČ v roce 1980 — 1981 k uplatňování požadavků vědeckotechnického rozvoje v podmínkách ČSLA pro předsednictvo ÚV KSČ odhalila i problémy a nedostatky. Ukázala, že jsou především v řídicí a organizátorské práci, ve využívání a rozvoji výzkumného potenciálu ČSLA, v dosud pomalém zavádění výsledků vědeckotechnického rozvoje do praxe, ve vědeckotechnické spolupráci s bratrskými armádami.

Bylo poukázáno i na potřebu prohloubení prognostické činnosti a perspektivního plánování vědeckotechnického rozvoje s cílem ještě více klást důraz na realizaci úkolů a opatření, která výrazně zvýší bojovou sílu a připravenost ČSLA. K tomu směřoval i rozvoj tvůrčího vojenskoteoretického myšlení generálů a důstojníků ČSLA a současně efektivnější využívání výsledků vědeckotechnického rozvoje v praxi ČSLA od příslušných velitelských stupňů.

Zdůrazněna byla potřeba nadále zvyšovat úroveň výběru a přípravy vědeckých,

vědeckopedagogických a vědeckotechnických kádřů a zejména doplňování výzkumné a vývojové základny ČSLA mladými talentovanými kádři; řešit i stimulaci tvůrčích vojenských kádřů a postupně modernizovat přístrojově vybavení VVZ ČSLA; šířejí zapojovat celostátní VVZ do úkolů zvyšování obranyschopnosti ČSSR.

Opatření k řešení těchto nedostatků a problémů, jakož i opatření k dalšímu intenzivnějšímu vědeckotechnickému rozvoji v ČSLA byla promítnuta do příslušných dokumentů k realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ v podmínkách ČSLA.

Jestliže srovnáme tato a již dříve přijatá opatření se závěry 8. zasedání ÚV KSČ k urychlenému uplatňování výsledků vědy a techniky, je zřejmé, že nejsou ve vzájemném rozporu, ale naopak výrazně se shodují. Shodují se zvláště i vzhledem k rozvoji vojenskovědecké práce.

Při aplikaci závěrů 8. zasedání ÚV KSČ na celou oblast vojenskovědecké práce v ČSLA je nutné vycházet ze zkušenosti z uplynulého období a z poslání, které má vojenská věda v procesech vědeckotechnického rozvoje armády plnit.

Základním předpokladem k tomu, aby vojenskovědecká práce stále účinněji přispívala k řešení naléhavých problémů praxe výstavby a přípravy armád je její správné, všestranné zdůvodnění dlouhodobé zaměření, její „strategie rozvoje“.

V současné době se takové zaměření za účasti správ a samostatných oddělení MNO, operačních štábů, vojenských vysokých škol a pracovišť VVZ připravuje. Mělo by vycházet z dlouhodobých prognóz rozvoje vojenství, z předpokládané vědecké spolupráce naší armády s bratrskými armádami, zejména se Sovětskou armádou a z konkrétních úkolů a možností naší armády, resp. národního hospodářství. V zaměření se musí odrážet úsilí o koncentraci sil a prostředků vědy na hlavní problémy.

V tomto smyslu jsou stále aktuální slova s. ministra národní obrany ČSSR na celoarmádním stranickém aktivu v červnu 1981: „Naše úsilí soustředíme na rozvoj vojenskoteoretického myšlení, organizátorských schopností, zvládnutí nových otázek operačního umění a taktiky, soudobých zbraní a bojové techniky. V tomto směru zaměříme pozornost na studium vlivu mezinárodního vojenskopolitického vývoje a vědeckotechnické revoluce ve vojenství a soustavné sledování vojenských příprav agresivního bloku NATO na rozpoutání války v Evropě. Cílevědomě se budeme zabývat zkoumáním a rozpracováním zásad organizace a vedení soudobých operací a boje s využitím moderních klasických zbraní a bojové techniky i zbraní hromadného ničení.“

Vojenskovědecká práce by tudíž měla s využitím poznatků především sovětské vojenské vědy zejména odpovědět, jakým způsobem zvyšovat obranyschopnost ČSSR, stanovit podklady pro komplexní řešení výstavby ČSLA, operační přípravu území a realizaci vojenskotechnické politiky; nově řešit otázky bojové a mobilizační pohotovosti. Na základě určení ČSLA v ozbrojeném zápase rozvíjet způsoby použití druhů vojsk, speciálních vojsk a služeb, zejména koordinované vedení manévru, úderu a palby, vedení protitankové obrany, bojové činnosti v noci, způsoby obnovení bojovosti a boje s novými prostředky na bojišti. Zvýšit nepřetržitost, pevnost a pružnost velení a řízení. Vypracovat metody a způsoby výchovy a výcviku štábů a vojsk, které při snížení nákladů a zkrácení doby výcviku zabezpečí další zvýšení bojovosti.

Zaměření formulovaná v hlavních přípravných směrech výzkumu v ČSLA do roku 2000 vytvoří ve struktuře celého plánovacího procesu jeden z klíčových nástrojů k orientaci vědecké práce na základní potřeby praxe výstavby a přípravy armády a základ pro celkové zkvalitnění řízení vojenskovědecké práce, k posílení centralizace a cílevědomého propojení úsilí všech vědních oblastí ČSLA. Stupňující se dynamika politického, ekonomického, sociálního, vědeckotechnického a vojenského vývoje však bude vyžadovat periodické hodnocení stanoveného zaměření vojenskovědecké práce k zajištění jeho trvalého souladu s měnícími se potřebami praxe a rozšiřujícími se možnostmi našeho poznání.

VVZ ČSLA je nově organizována od roku 1977. Dosavadní zkušenosti zatím ukazují, že tato nová struktura se celkem osvědčila. Další zdokonalování struktury spočívá v jejím dobudování ve smyslu rozhodnutí velení ČSLA a její dílčí změny v souladu s dlouhodobým zaměřením vojenskovědecké práce do roku 2000.

8. zasedání ÚV KSČ stanovilo jako jeden z nejdůležitějších požadavků současnosti integraci vědy s výrobou, se společenskou praxí. Z toho pro nás vyplývají požadavky posilovat takové formy výzkumu a rozvíjení tvůrčího vojenskoteoretického myšlení, kde spojení vědy s praxí je nejefektivnější a vede k nejrychlejšímu zavedení výsledků zkoumání do praxe vojsk. Jde např. o výzkumy na cvičnicích, vojenskovědecké konference apod.

Současně se tímto způsobem zapojuje

do vojenskovo-vědeckých výzkumů široký aktiv zkušených příslušníků armády z vojenské praxe spolu s pracovníky VVZ ČSLA a vojenských vysokých škol s cílem dosáhnout vysoké praktické využitelnosti vojenskovo-vědecké práce. Velký objem různých výzkumů, jejich specifiků a vzrůstající tempo vědecké práce v dnešních podmínkách ani není možné zajistit pouze samotnými výzkumnými a vývojovými pracovníky z výzkumných ústavů. Kromě toho velká část problémů vojenského umění vzniká ve varu samotné praxe výstavby a přípravy armády a může být nejkvalitněji řešena především úsilím správ MNO, velitelů a náčelníků, štábů a politických orgánů. V současné době v jejich činnosti v podstatě neexistují významné otázky, jejichž správné řešení by bylo možné nalézt bez předcházejícího vědeckého zpracování. K tomu je ovšem třeba zvádnout potřebné účinné metody tvůrčí práce příslušnými řídicími pracovníky.

Daším závažným směrem realizace závěrů XVI. sjezdu KSČ a 8. zasedání ÚV KSČ, který zabezpečil zkvalitnění a zefektivnění vědecké práce v ČSLA, je prohlubování mezinárodního spojeneckého a vnitrostátního spolupráce ve výzkumu.

XVI. sjezd KSČ uložil „nadále budovat ČSLA jako nedílnou součást ozbrojených sil států Varšavské smlouvy, jako armádu vysoce moderní, bezmezně oddanou straně a lidu, schopnou společně se Sovětskou armádou a armádami států Varšavské smlouvy uchránit mír a vymoženosti socialismu“.

Pro rozvoj vojenskovo-vědecké práce v ČSLA to znamená především aktivní účast vědeckovo-výzkumných pracovníků ČSLA na řešení úkolů plánu vojenskovo-vědecké práce Spojených ozbrojených sil (SOS), a to podle našich zvyšujících se možností, v návaznosti na vzrůstající kvalifikaci pracovníků naší VVZ.

Sjednocení úsilí spojeneckých armád v oblasti vojenské vědy umožňuje racionálnější a s nejmenšími náklady vzájemně využít jejich materiálního a intelektuálního potenciálu k dosažení stanoveného cíle. Zabezpečuje vypracování jednotných názorů na obsah a charakter soudobé války i způsoby jejího vedení, na výstavbu ozbrojených sil, jejich přípravu a charakter použití ve válce. Tím se též upevňuje jednotné velení spojeným ozbrojeným silám. Kromě toho těsné styky vylučují duplicitu ve výzkumu, zkracují jeho průběh a urychlují zavedení výsledků výzkumu do praxe.

Proto za klíčový úkol se považuje důsledné splnění podílu ČSLA na společ-

ných vědeckovo-výzkumných pracích v rámci členských států Varšavské smlouvy a rozvíjení nových forem spolupráce v souladu s doporučením štábu SOS. Zásadní význam v tomto směru má uplatňování Statutu Spojených ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy pro vojenskovo-vědeckou práci v podmínkách ČSLA.

Jde v prvé řadě o to, abychom kvalitně a včas splnili úkoly uložené ČSLA na léta 1981–1985 i vědecké úkoly, které vyplývají pro ČSLA z mezinárodních dohod a smluv pro toto období.

Z porovnání rozsahu spojených vědeckých úkolů v období 6. pětiletky a rozsahu těchto úkolů v plánu 7. pětiletky vyplývá, že mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu se prohlubuje, což je odrazem rostoucí internacionalizace.

V rozvoji mnohostranné i dvoustranné vědecké spolupráce se spojeneckými armádami by se v budoucnu měly prosadit progresivnější formy, jako např. organizování mezinárodních výzkumných týmů nebo alespoň dočasných pracovních skupin, uplatňované již v některých případech spolupráce v technickém rozvoji, dále stáží odborníků ve výzkumných pracovištích armád států Varšavské smlouvy. Nevyužitě jsou zatím i možnosti dvoustranného vědeckotechnického styku bezdevizovou formou.

Příznivé podmínky pro další prohlubování vědecké spolupráce s ostatními armádami států Varšavské smlouvy vytváří zvyšující se vliv štábu SOS na koordinaci vojenskovo-vědecké práce v rámci spojeneckých armád.

Ve vnitrostátní vědecké spolupráci došlo koncem minulé pětiletky k zásadnímu zlepšení zejména v součinnosti s ČSAV a SAV. Na základě uzavřené dohody byla v ČSLA vypracována na 7. pětiletku ucelená společenská objednávka na základní výzkum. V ČSAV a SAV bylo zřízeno naše koordinační pracoviště, ustavena rada prezidia ČSAV pro obranu a schválen společný plán spolupráce na 7. pětiletku. Hledají se nové, progresivnější formy této spolupráce.

Předpokladem pro perspektivní rozvoj spolupráce s ČSAV a SAV je rozvíjení prognostických prací v ČSLA k využívání základního výzkumu v návaznosti na zahájení prognostických prací v ČSAV a SAV a na přípravu podkladů pro základní výzkum v 8. a 9. pětiletce.

Konkrétní spolupráce mezi pracovišti VVZ ČSLA a výzkumnými ústavy ČSAV a SAV se rozvinula ve všech vědních oblastech. Nejrozsáhlejší je v oblasti technických a přírodních věd. Postupně je též

rozvíjena i spolupráce s civilními vysokými školami.

V dalším rozvoji vnitrostátní vědecké spolupráce bude třeba dále zkvalitňovat využívání orientovaného základního a aplikovaného výzkumu ve prospěch konkrétních potřeb ČSLA. K tomu bude nutné zvyšovat úroveň společenské objednávky ČSLA přesnějším vymezením formulací požadavků na výzkum a spolupráci, opírat se o konkrétní dohody, dále prohlubovat konkrétní bezprostřední formy spolupráce pracovišť VVZ ČSLA a ČSSR s cílem zefektivňovat systém využívání produkce základního a aplikovaného výzkumu.

Pokračovat také ve zkvalitňování a postupném rozšiřování spolupráce s celostátní VVZ, zejména na bázi zvláštní části státního plánu. Hledat možnosti vhodného rozšíření této spolupráce s výzkumnými pracovišti dalších resortů státní správy.

V nastávajícím období vyplývají z linie strany pro další zkvalitňování a zefektivnění vojenskovo-vědecké práce v ČSLA některé další úkoly v oblasti řídicí a organizační práce, v prohlubování výzkumných metod, ve zvyšování dynamiky výzkumů a v jejich celkovém zabezpečení po stránce kádrové, MTZ, normativní i vědeckoinformační.

V rámci toho bude třeba zabezpečit další rozvoj systému VTEI ČSLA jako součásti VVZ i celé informační soustavy ČSLA.

Je možné konstatovat, že se daří postupně prosazovat vyšší kvalitu, komplexnost i hospodárnost vědeckoinformačního zabezpečení, jeho užší sepestí s hlavními úkoly vědecké práce i technického rozvoje a potřebami jejich řízení.

Vzhledem k rostoucím nárokům na uplatňování výsledků vědy a techniky v praxi zůstává ještě nemálo problémů, které bude nutné na úseku vědeckoinformační činnosti v ČSLA vyřešit. Půjde především o to vybavit vědeckoinformační pracoviště prostředky pro zpracování a přenos informací, a to jak uvnitř ČSLA, tak i ve vazbě na celostátní soustavu VTEI, a tak umožnit intenzivnější získávání poznatků z vnitrostátních i mezinárodních systémů VTEI.

Velké zdroje jsou obsaženy v dosud nedostatečně rozvinuté a na mezinárodní úrovni neintegrováné spolupráci bratrských armád v oblasti VTEI. K posouzení stavu a možnosti vytváření této integrované mezinárodní soustavy dala ČSLA již v předchozích letech impuls a chce i nadále v rámci možností k řešení této závažné otázky přispívat.

Dalším problémem je kádrové zabezpečení VVZ, vyhledávání zejména mladých

talentů a jejich získání do VVZ ČSLA. I když např. ve společenskovo-vědní oblasti není situace tak kritická, je v ostatních vědních oblastech stav vážný. Tak závažný rozkaz, jakým je RMNO č. 02/1978, se totiž mimo působnost HPS ČSLA neplní uspokojivě, zejména ve vojenskovo-vědní oblasti a v oblasti technických a přírodních věd. Přitom alarmující je skutečnost, že velká část kádrů by se měla z věkových důvodů v období 7. pětiletky obměnit. Z těchto důvodů byla z iniciativy vědecké rady MNO problematika zabezpečení vojenských vysokých škol a pracovišť výzkumné a vývojové základny ČSLA kvalifikovanými kádry zásadně přehodnocena a projednána v letech 1981 a 1982 velením ČSLA.

Byla doporučena a ministr národní obrany ČSSR schválil opatření na příslušných stupních velení ČSLA, kterými je u VVZ a pracovišť VVZ ČSLA zavedena k 1. 9. 1983 nová kvalifikační struktura. Má být plánovitě do roku 1990 dosaženo patřičné naplněnosti u plánovaných počtů kvalifikovaných kádrů s důrazem na všeobecné a taktické obory. K tomu mají příslušní funkcionáři každoročně navrhnout mimořádně talentované absolventy VVŠ v oborech, u kterých výjimečně není nutná praxe u vojsk k přímému zařazení na vědecké, vědeckopedagogické a vědeckotechnické funkce a ke studiu interní vědecké aspirantury. Upřesněn byl též postup důsledného posouzení přihlášek do vědecké aspirantury příslušnými funkcionáři s náčelníky školících pracovišť a přijata i další opatření k doplňování VVZ ČSLA na centrální úrovni.

Ukazuje se, že otázky zabezpečení rozvoje vědy a techniky schopnými kádry se musí stát vlastní všem velitelským stupňům ČSLA, jak to zdůraznil i ministr národní obrany ČSSR na celooarmádním stranickém aktivu k výsledkům XVI. sjezdu KSČ slovy: „Ve vědecké přípravě chceme plánovitě a náročně zabezpečovat výchovu kádrů pro doplňování výzkumné a vývojové základny ČSLA a vojenských vysokých škol.“

V rozvoji vědeckého potenciálu je otázkou dalšího zvyšování kvalifikace pracovníků VVZ a osvojení si moderních metod výzkumu současně se zabezpečením kvalitního přístrojového vybavení VVZ dalším závažným úkolem. V současné době se v závislosti na zvyšování kvality a efektivnosti výzkumných prací zvyšují i kritéria v těchto směrech. I na tomto úseku bude více sledována nejen kvantita, ale i kvalita.

Jeví se potřeba hledat usilovně formy

k zabezpečení přípravy důstojníků u těch specializací, které se neškolí v zařízeních ČSLA. Půjde především o specialisty v oblasti řízení vědeckého výzkumu v informatice, publicistice a v některých oborech matematických a fyzikálních věd.

Předpokládá se zvýšit centrální vliv na zkvalitňování a využívání MTZ ve VVZ ČSLA v souladu s dlouhodobým výhledem, neboť již dnes se projevuje zaostávání ve vybavení pracovišť nejen v oblasti přírodních a technických věd, ale i v ostatních vědních oblastech.

Plnění úkolů vojenskovědecké práce bude i nadále spojeno s úsilím a hledáním nových forem v hospodárném a efektivním vynakládání materiálních a finančních prostředků, a to na všech stupních, které tuto práci ovlivňují.

Před pracovníky v oblasti vědecké práce v ČSLA ve smyslu projednaných stranických materiálů stojí rovněž náležitý úkol vyhodnotit dosavadní a především rozpracovat a zavést dokonalejší kritéria pro hodnocení efektivnosti vojenskovědecké práce v VVZ ČSLA.

Rozvoj aktivity a iniciativy, socialistického soutěžení na pracovištích VVZ ČSLA bude třeba ještě více přimknout k hlavním úkolům výzkumu. Z těchto hledisek bude též podněcována hmotná a morální stimulace, která má současně vytvářet podmínky pro zvyšování kvalifikace vědeckých, vědeckopedagogických a vědeckotechnických pracovníků ČSLA. Systém hmotné stimulace ke zvyšování kvalifikace tvůrčích pracovníků — vojáků z povolání na pracovištích VVZ ČSLA a ve vojenských vysokých školách, který byl vypracován v roce 1981, projednan a přijat velením ČSLA, je v současné době realizován.

Komplexní pojetí morální a hmotné stimulace pracovníků VVZ ČSLA je však třeba dořešit, a to nejen vzhledem k úkolům státním a spojeneckým, ale i ostatním, zejména resortním. Nabízí se využití některých zkušeností z jiných spojeneckých armád, např. z vypisování cen různými funkcionáři k ocenění tvůrčí činnosti ve vojenské vědě a širší využívání dalších stimulačních forem. Využít je třeba i výsledků experimentů ve stimulování tvůrčí práce ve výzkumu a vývoji, které se ověřují v jiných resortech. 8. zasedání ÚV KSČ silně akcentuje stránku morální a hmotné stimulace ve výzkumu a vývoji, zejména v souvislosti s urychlenou realizací výsledků v praxi. Z takto pojeté komplexnosti stimulace pracovníků ČSLA nutně vyplývá požadavek stimulovat k dosažení výsledků všechny tvůrčí pracovníky,

vstupující do celého procesu výzkum — vývoj — výroba — užití. Nejde tudíž jen o stimulování pracovníků VVZ ČSLA a vojenských vysokých škol, nositelů vědeckých hodnot a kvalifikačních stupňů, ale i tvůrčích pracovníků, kteří odpovídají v MNO a ve štábech za správné zaměření výzkumu a vývoje, jeho usměrňování, oponování a ověřování v průběhu řešení a konečně i za zavádění výsledků do vojenské praxe. Vojenskovědeckou práci nelze totiž vidět jako něco, co je odděleno od služební činnosti. Je prvořadou povinností všech funkcionářů odpovědných za příslušné úseky výstavby a přípravy armády a bez ní nelze plnit tyto složité a odpovědné úkoly.

Velení ČSLA věnuje rozvoji vědecké práce a jejímu současnému i perspektivnímu zabezpečení trvalou pozornost. Svědčí o tom řada dokumentů, projednaných v posledních letech ve vědecké radě MNO a v kolegiu MNO a na základě nich přijatých opatření k systematickému zefektivňování a zkvalitňování této činnosti v ČSLA.

Se stejným cílem se předpokládá v období 1984 — 1985 projednat v těchto vcholných orgánech ČSLA řada dokumentů, vyplývajících z řešení uvedených problémů, které směřují k realizaci opatření KSČ v oblasti uplatňování vědeckotechnického rozvoje v ČSLA.

Půjde zejména o novelizaci normativních dokumentů pro plánování a řízení vědecké práce v ČSLA, zaměřených na výzkum v ČSLA do roku 2000 a plány vědecké práce, řešení dalších koncepčních otázek, které se týkají kádrů, dalšího rozvoje systému vědeckých, technických a ekonomických informací ČSLA, morální a hmotné stimulace tvůrčích pracovníků ve vědecké práci, hodnocení efektivnosti vojenskovědecké práce atd.

Ke zvýšení efektivnosti vojenskovědecké práce se předpokládá organizovat řadu vojenskovědeckých konferencí k dalšímu usměrnění vědecké práce, prohloubení její metodologie i dalšího zvyšování kvalifikace tvůrčích kádrů.

Budou dále hledány cesty k prohlubování vnitrostátní a mezinárodní vědecké spolupráce a navrhována příslušná opatření k tomuto cíli.

Do tohoto procesu by se měli zapojit nejen funkční orgány ČSLA, které se zabývají vědeckotechnickým rozvojem, tvůrčí pracovníci VVZ ČSLA a VVŠ, ale i všichni ostatní zkušení příslušníci ČSLA, kteří odpovídají na svých úsecích za další zvyšování úrovně všestranné připravenosti ČSLA.